



DATOS IDENTIFICATIVOS

Socioloxía do traballo

Materia	Socioloxía do traballo			
Código	V08G211V01305			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Trabada Crende, José Elías			
Profesorado	Durán Vázquez, José Francisco			
Correo-e	xose.elias.trabada.crende@uvigo.gal			
Web				
Descrición xeral	Esta asignatura ten os seguintes obxectivos: Describir e analizar os procesos sociais que conformaron as actuais sociedades de o traballo. Mostrar e analizar a obra de os principais sociólogos clásicos que reflexionaron sobre as sociedades industriais de o traballo. Explicar e analizar as actuais sociedades postindustriais de o traballo atendendo a as principais dimensións que as articulan.			

Competencias

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construír argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
B2	Capacidade para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
B3	Capacidade para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
B5	Capacidade para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
C21	Interpretar información sobre el mundo del trabajo, procesarla y transmitirla mediante informes específicos
D1	Capacidade de análisis y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión
D3	Capacidade para la toma de decisiones de forma autónoma e independiente de liderazgo y capacidade para el trabajo cooperativo en equipo, como habilidades en las relaciones interpersonales que favorezcan la eficacia interpersonal
D4	Capacidade de comportarse de manera ética y con responsabilidad social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Coñecemento do traballo como vertebrador da identidade individual e social, da orde da división social do traballo e a súa evolución nos marcos críticos e ideolóxicos do proceso técnico-productivo, organizativo e de relacións laborais.	A2	B1	C21	D1
	A3	B2		D3
	A4	B3		D4
	A5	B5		D5

Contidos

Tema	
Tema 1: Introducción á socioloxía do traballo.	1.1. A perspectiva sociolóxica sobre o traballo. 1.2. Achegas dos clásicos. 1.3. Conceptualizacións sobre o traballo.
Tema 2: Do artesanado ao obreiro industrial.	2.1. O artesanado e o proceso de transición cara ao capitalismo industrial. 2.2. O sistema fábrica.
Tema 3: Taylorismo e Fordismo.	3.1. O Taylorismo: a intensificación da división do traballo. 3.2. O Fordismo: a produción en masa. 3.3. O Sloanismo: un fordismo máis flexible. 3.4. Teoría da Regulación e crise do fordismo.
Tema 4: Posfordismo.	4.1. Posfordismo e globalización capitalista. 4.2. Especialización flexible. 4.3. Produción lixeira. 4.4. Enfoque sociotécnico e sistema de produción reflexivo.
Tema 5: Tendencias actuais no traballo.	5.1. Globalización do mercado de traballo. 5.2. Cambios tecnolóxicos e flexibilización. 5.3. Dobre presenza e parcialidade, segregación e temporalidade no emprego das mulleres. 5.4. Auxe das «novas formas de traballo». 5.5. Desigualdade salarial e polarización ocupacional. 5.6. Cidades globais e precariado.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	36	72	108
Traballo tutelado	15	25	40
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Desenrolo teórico dos contidos temáticos do programa da asignatura, tratando de desenvolver a capacidade de pensamento e de análise da realidade social e laboral actual nas súas distintas dimensións. Si, ante calquer eventualidade, as leccións maxistras non puidesen desenvolverse de xeito presencial, continuarán na modalidade online a través de videoconferencia e MOOVI.
Traballo tutelado	Elaboración dun traballo práctico consistente nun Proxecto de investigación sobre un dos temas da materia, o cal se realizará en equipo ou individualmente, coa tutela do profesor. O traballo práctico requirirá a aplicación de coñecementos teóricos da materia e tamén de técnicas de investigación social. Si, ante calquer eventualidade, as clases prácticas non puidesen desenvolverse de xeito presencial, continuarán na modalidade online a través de videoconferencia e MOOVI.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	En cada unha das sesións maxistras responderase as dúbidas do alumnado relacionadas co desenvolvemento de cada unha das unidades do temario. Si, ante calquer circunstancia, a docencia non puidera desenvolverse de xeito presencial, tendo que continuar na modalidade mixta ou online, as dúbidas atenderanse por videoconferencia, MOOVI, correo electrónico ou por teléfono.
Traballo tutelado	Nas clases prácticas orientadas á elaboración do Proxecto de investigación responderase a todas as dúbidas do alumnado relacionadas co traballo práctico a desenvolver: obxecto, obxectivos, marco de referencia e teórico, metodoloxía, etc. Si, ante calquer circunstancia, a docencia non puidera desenvolverse de xeito presencial, tendo que continuar na modalidade mixta ou online, as dúbidas atenderanse por videoconferencia, MOOVI, correo electrónico ou por teléfono.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Traballo tutelado	Elaboración dun traballo práctico consistente nun Proxecto de investigación sobre os contidos da materia; o docente responsable supervisará a elección do obxecto de investigación, e o traballo do Proxecto se realizará mediante un equipo de varios/as alumnos/as (máximo de 4). Se o/a alumno/a non pode facelo en grupo, terá a posibilidade de elaborar o Proxecto de investigación de maneira individual, pero terá que comunicarllo previamente ao profesor.	50	A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B5	C21	D1 D5
Exame de preguntas obxectivas	Prueba de Examen que evaluará los conocimientos adquiridos mediante preguntas objetivas tipo test sobre conceptos impartidos en la materia.	25	A2 A3	B2	C21	D3 D4
Exame de preguntas de desenvolvemento	Prueba de Examen con una pregunta de desarrollo respecto de un tema de la materia.	25	A2 A4	B2	C21	D3 D4

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACIÓN:

O alumnado en modalidade presencial terá que asistir polo menos ao 75% das Clases para ser avaliado nesta modalidade.

No caso de que o alumnado teña que incorporarse á modalidade virtual, deberá acceder aos medios telemáticos postos á súa disposición (videoconferencia, MOOVI), para realizar as tarefas propostas, coa mesma frecuencia porcentual (75%) que se esixe ao alumnado presencial.

Realizaranse dous tipos de avaliaci3ns: unha proba de Exame (con preguntas obxectivas de test que supoñen ata o 25% da nota e unha pregunta de desenvolvemento que sup3n ata o 25% da nota) e un traballo práctico consistente nun Proxecto de investigación (que sup3n ata o 50% da nota). Será necesario obter polo menos un 4 en cada tipo de avaliación; é dicir, un 4 na proba de Exame e un 4 no Proxecto de Investigación, para poder sumar as notas dos dous tipos de avaliación e así establecer a nota final da materia.

Se se aprobase só unha parte e entre as dúas partes non se sumase o aprobado, gardarase a nota da parte aprobada para a segunda convocatoria, onde o alumnado terá que facer un exame sobre a parte non aprobada (preguntas do contido teórico ou práctico da materia, dependendo da parte da materia a recuperar).

O alumnado que non se segue a modalidade presencial realizará un exame final sobre os contidos da materia, que terá dúas partes: unha sobre o contido teórico con preguntas de desenvolvemento (50%) e outra sobre o contido práctico da materia mediante preguntas de desenvolvemento (50%). O exame supoñerá o 100% da nota.

As datas e horarios das probas de avaliación final serán as especificadas no calendario das probas de avaliación aprobadas pola "Xunta de Facultade" para o curso 2022-23.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- Boltanski, L.; Chiapello, É., **El nuevo espíritu del capitalismo**, 1ª Ed., Akal, 2002
- Castel, R., **La metamorfosis de la cuestión social**, 1ª Ed., Paidós, 2001
- Durkheim, É., **La división del trabajo social**, 3ª Ed., Akal, 1995
- Köler, H.D.; Martín Artiles, A., **Manual de sociología del trabajo y de las relaciones laborales**, 1ª Ed., Delta Publicaciones Universitarias, 2005
- Polanyi, K., **La gran transformación. Crítica del liberalismo económico**, 2ª Ed., La Piqueta, 1997
- Sennett, R., **La corrosión del carácter**, 5ª Ed., Anagrama, 2001
- Weber, M., **La ética protestante y el espíritu del capitalismo**, 5ª Ed., Taurus, 1998

Bibliografía Complementaria

- Arendt, H., **La condición humana**, 3ª Ed., Paidós, 1998
- Beck, U., **La sociedad del riesgo. Hacia una nueva modernidad**, 3ª Ed., Paidós, 2006
- Bell, D., **El advenimiento de la sociedad postindustrial**, 1ª Ed., Alianza Editorial, 1973
- Callejo, J., **La transformación del sentido del trabajo: un análisis comparativo entre generaciones**, 1ª Ed., CIS, 2009
- Crespo, E.; Serrano Pascual, A., **La psicologización del trabajo: la desregulación del trabajo y el gobierno de las voluntades**, 1ª Ed., Teoría y crítica de la psicología 2, 33-48, 2012
- Durán Vázquez, J.F.; Duque, E., **Culturas y generaciones. Actitudes y valores hacia la educación, el trabajo y el consumo en tres generaciones de jóvenes españoles**, 1ª Ed., Aposta revista de ciencias sociales, 2017
- Durán Vázquez, J.F., **La metamorfosis de la ética del trabajo**, 1ª Ed., Andavira, 2011

Durán Vázquez, J.F., **La construcción social del concepto moderno de trabajo**, 1ª Ed., Nómadas, núm. 13, enero-junio, 2006

Fernández Rodríguez, C.J.-Serrano Pascual, A, **El paradigma de la flexiguridad en las políticas de empleo española**, 1ª Ed., CIS, 2014

Giddens, A., **El capitalismo y la moderna teoría social**, 1ª Ed., Idea Books, 1998

Gorz, A., **Metamorfosis del trabajo**, 1ª Ed., Sistema, 1997

Méda, D., **El trabajo. un valor en vías de extinción**, 1ª Ed., Gedisa, 1998

Naredo, J.M., **Configuración y crisis del mito del trabajo**, 1ª Ed., Rev. Archipiélago, 2001. nº 48

Ortega Santos, J., Póveda, R., **Trabajo, empleo y cambio social**, 1ª Ed., Tirant do Blanch, 2001

Piore, M., Sabel, Ch. F., **La segunda ruptura industrial**, 1ª Ed., Alianza Editorial, 1990

Pollard, S., **La génesis de la dirección de empresa moderna. Estudio sobre la revolución Industrial en Gran Bretaña**, 2ª Ed., Ministerio de trabajo y Seguridad Social., 1987

Sahlins, M., **Economía de la Edad de Piedra**, 1ª Ed., Akal, 1983

Serrano Pascual, A., **Regulación supranacional y despolitización del trabajo: el caso del paradigma de la activación**, 1ª Ed., CIS, 2009

Thompson, E., **Tiempo, disciplina de trabajo y capitalismo industrial**, 1ª Ed., Critica, 1979

Veblen, T., **Teoría de la clase ociosa**, 1ª Ed., Alianza Editorial, 2004

Vernant, J.-P., **Mito y pensamiento en la Grecia Antigua**, 1ª Ed., Ariel, 1985

Willis, P., **Aprendiendo a trabajar**, 1ª Ed., Akal, 1988

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Socioloxía: Introducción á socioloxía das relacións laborais/V08G211V01103
